

Kaisa Juuso ps

Lakialoite laiksi tuloverolain 95 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Voimassa olevan tuloverolain (1535/1992) 95 a §:ssä (1141/2007) säädetään työasuntovähennyksestä. Työasuntovähennys tehdään verovelvollisen ansiotuloista luonnollisena vähennyksenä.

Työasuntovähennys myönnetään tuloverolain 95 a §:n 1 momentin (1116/2018) mukaan verovelvolliselle, joka on varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi vuokrannut käyttöönsä asunnon, ja verovelvollisella on myös toinen asunto, jossa hän puolisonsa tai alaikäisen lapsensa kanssa asuu. Jälkimmäisestä asunnosta käytetään nimitystä vakituinen asunto. Vakituiseella asunnolla tarkoitetaan asuntoa, jota käytetään verovelvollisen tai hänen perheensä pääasiallisena asuntona eli kotina. Työn vuoksi vuokratusta asunnosta käytetään nimitystä työasunto.

Verovelvollisen tulonhankkimiskuluina vähennetään 450 euroa jokaista sellaista täyttä kalenterikuukautta kohti, jona hänellä on ollut kaksi asuntoa. Vähennyksenä myönnetään kuitenkin enintään verovelvollisen työasunnosta maksamaa vuokraa vastaava määrä. Vähennyksen myöntäminen edellyttää, että vakituinen asunto sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä työasunnosta ja siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu.

Tuloverolain 95 a §:n 2 momentin mukaan verovelvolliselle myönnetään työasuntovähennys myös silloin, kun verovelvollisella on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan sijainnin vuoksi, vaikka verovelvollinen asuisi vakituiseissa asunnossaan yksin.

Lakialoitteessa esitetään tuloverolain 95 a §:n muuttamista siten, että yksin asuva verovelvollinen voi saada työasuntovähennyksen myös siinä tapauksessa, että hänellä on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisaalla opiskelupaikan vuoksi. Tavoitteena on yhdenvertaistaa oikeustilaa rinnastamalla opiskelupaikka työpaikkaan työasunnon verovähennysoikeuden osalta.

PERUSTELUT

Tilastokeskuksen uusimman tilaston mukaan Suomessa yli puolet opiskelijoista käy opintojen ohella töissä, joko jatkuvasti tai jaksoittain. Työssäkäynti on yleisintä yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintojen yhteydessä. Yliopisto-opiskelijoista on opintojen ohessa työsuhde 56 prosen-

Lakialoite LA 52/2020 vp

tilla ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 58 prosentilla. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 53 prosenttia käy työssä opintojen ohella.

Työ- ja elinkeinoministeriön laajaan aineistoon perustuvassa kyselytutkimuksessa (TEM julkaisu 26/2012) on selvitetty opiskeluaikaista työssäkäyntiä ja sen vaikutuksia.

Tutkimuksen mukaan työnantajan näkökulmasta yliopisto-opiskelijat ovat joustavaa ja haluttua reservityövoimaa. Opiskelija pystyy palaamaan helposti opintojen pariin työllisyystilanteen heikentyessä. Opiskelijat tekevät työtä loma-aikana, opintojen loppuvaiheessa, säännöllisesti tai lyhytkestoisesti. Lähes 70 prosenttia vastaajista oli tehnyt töitä, jotka liittyvät heidän opiskeluaikansa.

Huomattavan monet olivat vielä viisi vuotta valmistumisensa jälkeen saman tyyppisissä työtehtävissä, joita he olivat tehneet opiskeluaikanaan ja opiskelunsa loppuvaiheessa. Tutkimuksen tulokset osoittavat suomalaisten opiskelijoiden siirtyvän työelämään melko joustavasti. Opintojen loppuvaiheessa varsin monet ovat opiskelijastatuksestaan huolimatta jo työssä käyviä veronmaksajia. Heidän kohdallaan on kysymys enemmänkin työn ohella opiskelusta kuin työn tekemisestä opiskelun ohella.

Sen lisäksi, että opiskelun ohella työssäkäynti on monelle toimeentulon kannalta välttämätöntä, sillä on useita muita myönteisiä vaikutuksia. Tutkimuksen mukaan työssäkäynti lisää opiskelutoteutusta.

Tärkeä etu opiskelun aikaisesta työkokemuksesta on myös kokemuksen tuoma hyöty työpaikan saamisessa valmistumisen jälkeen. Kyselytutkimukseen vastanneille oli tärkeää taloudellisen perusteen lisäksi työkokemuksen kartuttaminen, ja työn tekemistä sinällään pidettiin tärkeänä. Työssä käyminen tarjoaakin opiskelijoille elintason kohenemisen lisäksi myös parempia tulevaisuuden näkymiä. Opiskelijat investoivat omaan tulevaisuuteensa hankkimalla työkokemusta, mikä parantaa heidän työllistymismahdollisuuksiaan.

Opiskelijensa ohella työssä käyneet ovat valmistumisensa jälkeen työmarkkinoilla selvästi paremmassa asemassa kuin pelkästään opintoihinsa keskittyneet ja vähäisen työkokemuksen turvin työmarkkinoille siirtyneet. Kyselytutkimuksen mukaan myönteiset vaikutukset näkyivät myös korkeampina tuloina. Opiskeluaikanaan paljon työssä käyneiden bruttotulot kuukaudessa olivat huomattavasti korkeammat kuin vähemmän töitä tehneillä.

Opiskeluaikaisella työnteolla on pitkälle työuraan ulottuvia myönteisiä vaikutuksia. Opiskeluaikanaan runsaasti töitä tehneillä myös työttömyyskokemukset ovat huomattavasti harvinaisempia kuin muilla. Opiskeluaikainen työssäkäynti antaa hyvän suojan työttömyyttä vastaan.

Opintojen ohella töitä tehneet ovat arvokkainta työvoimaa yrityksille ja muille työnantajille, mikä vuoksi opiskelijan ohella tapahtuvalla työssäkäynnillä on mittava myönteinen taloudellinen vaikutus laajemmin yhteiskunnalle.

Jos opiskelija käy työssä toisella paikkakunnalla, hänen on palattava opintojensa pariin. Sen vuoksi hänellä on oltava työasunnon lisäksi asunto vakituiseen asunnon paikkakunnalla. Samoin

Lakialoite LA 52/2020 vp

kuin yksinasujalla on tarve palata työasunnoltaan vakituiseen asuntoon hoitamaan toista varsinaista työtään, niin myös opiskelijalla on yhtäläinen tarve palata työasunnoltaan hoitamaan opintojaan.

Opiskelun aikainen työssäkäynti on yleistä ja yhteiskunnallisesti merkittävää, ja sillä on mittavat myönteiset yhteiskunnalliset vaikutukset. Tämän vuoksi asia tulee ottaa riittävästi huomioon myös lainsäädännössä. Opiskelujen ohella toisella paikkakunnalla työssä käyvä voidaan hyvin perustein rinnastaa verovelvolliseen, jolla on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan sijainnin vuoksi.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 95 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 95 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1141/2007, seuraavasti:

95 a §

Työasuntovähennys

Verovelvolliselle myönnetään 1 momentissa säädetyin edellytyksin työasuntovähennys myös silloin, kun verovelvollisella on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan tai opiskelupaikan sijainnin vuoksi, vaikka verovelvollinen asuisi vakituudessa asunnossaan yksin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 19.10.2020

Kaisa Juuso ps